

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо удосконалення діяльності спортивних клубів» (реєстр. № 11199 від 24.04.2024), поданий народними депутатами України Кожем'якіним А. А., Борзовою І. Н., Моканом В. І. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Змінами до статей 1 та 9 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (далі – Закон про спорт) запропоновано ввести нове поняття «діти, які потребують підтримки для занять фізичною культурою і спортом»; уточнити перелік завдань та повноважень спортивних клубів; встановити нові повноваження для органів державної влади й органів місцевого самоврядування щодо надання фінансової допомоги спортивним клубам; надати право спортивним клубам незалежно від форми власності встановлювати плату за надані ними послуги у сфері фізичної культури та спорту, а також надати право дітям, які потребують підтримки для занять фізичною культурою і спортом, та особам з інвалідністю отримувати безоплатні або на пільгових умовах послуги у сфері фізичної культури і спорту в комунальних спортивних клубах.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація акта впливатиме у поточному та наступних бюджетних періодах на видаткові частини державного і місцевих бюджетів.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Відповідно до пояснювальної записки реалізація положень законопроекту не потребуватиме додаткових фінансових витрат з державного та місцевих бюджетів.

Проте реалізація норм законопроекту щодо можливості надавання органами державної влади й місцевого самоврядування фінансової підтримки будь-яким спортивним клубам з різною формою власності, за орієнтовними розрахунками Мінфіну, потребуватиме додаткового виділення щонайменше 6,0 млрд грн з відповідних бюджетів.

Суб'єкт законодавчої ініціативи у порушення частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) не подав до законопроекту фінансово-економічного обґрунтування, зокрема відповідних розрахунків, та пропозицій про зміни до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізацію положень законопроекту у разі його прийняття не буде забезпечено фінансовими ресурсами.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000D72D2C003261BC00

Підписувач Єрмоличев Роман Володимирович

Дійсний з 30.06.2023 15:15:12 по 30.06.2025 15:15:12

Міністерство фінансів України

09040-03-3/14620 від 07.05.2024

1. Змінами до статті 9 Закону про спорт органам державної влади та органам місцевого самоврядування надається право надавати фінансову допомогу будь-яким спортивним клубам з різною формою власності.

Запропоновані зміни порушують бюджетне законодавство, призведуть до додаткових витрат, а також не узгоджуються з чинним Законом про спорт, до якого зміни не вносяться, що обґрунтовується таким:

- перелік видатків, що здійснюються з державного та місцевих бюджетів, визначено Кодексом, нормами якого не передбачено надання фінансової допомоги спортивним клубам за рахунок державного та місцевих бюджетів;

- Законом про спорт не передбачено покладання повноважень щодо надання фінансової допомоги спортивним клубам на центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері фізичної культури і спорту, а також на інші центральні органи виконавчої влади;

- відповідно до запропонованих змін спортивні клуби розвивають професійний спорт. Згідно зі статтею 38 Закону про спорт професійний спорт – комерційний напрям діяльності у спорті, пов'язаний з підготовкою та проведенням видовищних спортивних змагань і заходів на високому організаційному рівні з метою отримання прибутку.

Можливість спрямування фінансової допомоги призведе до отримання бюджетних коштів комерційними прибутковими структурами, що суперечить законодавству.

З огляду на зазначене, з абзацу одинадцятого пункту 2 розділу I законопроекту слід виключити слово «фінансової».

2. Зміни до Закону про спорт щодо регулювання підтримки спортивних клубів з місцевих бюджетів у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, суперечать вимогам Кодексу та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», відповідно до яких місцеві бюджети є самостійними.

Згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» втручання державних органів у процес складання, затвердження і виконання місцевих бюджетів не допускається.

Рішенням Кабінетом Міністрів України може бути визначено критерії надання такої фінансової допомоги.

Тому абзац п'ятнадцятий розділу 1 законопроекту потребує редакційного уточнення.

3. Передбачені законопроектом положення щодо пільг комунальних спортивних клубів дітям, які потребують підтримки для занять фізичною культурою і спортом, на послуги у сфері фізичної культури і спорту потребують узгодження із законами України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про основні засади молодіжної політики», іншими актами законодавства в частині переліку громадян, які мають пільги на користування послугами у сфері фізичної культури і спорту.

Водночас звертаємо увагу, що на сьогодні продовжується практика надання пільг, компенсацій та гарантій громадянам з огляду на категорійність без урахування матеріального стану одержувача, що не сприяє проведенню комплексних заходів реформування різних видів підтримки, сформованих на нових підходах з урахуванням

положень Меморандуму про економічну та фінансову політику й орієнтованих на забезпечення адресного підходу до надання такої підтримки і потреб одержувача в отриманні таких пілг.

4. Передбачені законопроектом завдання та повноваження спортивних клубів не узгоджуються з чинним Законом про спорт.

На сьогодні спортивні клуби забезпечують розвиток окремих напрямів і видів спорту.

Змінами до Закону про спорт запропоновано, що спортивні клуби будуть сприяти розвитку окремих напрямів та видів спорту, однак повноважень щодо розвитку як складової частини спортивного процесу немає, що не узгоджується з іншими завданнями та діями спортивних клубів, передбаченими законопроектом.

Отже, запропонований у пункті 2 розділу I законопроекту перелік завдань та функцій спортивних клубів потребує перегляду й узгодження із законодавством у сфері фізичної культури і спорту.

5. Законопроектом передбачено можливість встановлення спортивними клубами незалежно від форми власності плати за надані ними послуг у сфері фізичної культури і спорту.

Однак такі положення не враховують вимог Господарського кодексу України, якими заборонено втручання органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у господарські відносини суб'єктів господарювання.

Крім того, законопроектом передбачено, що надходження від оплати послуг у сфері фізичної культури і спорту не можуть впливати на скорочення наявних планових обсягів фінансування спортивних клубів комунальної форми власності, що не узгоджується із суттю розробки та впровадження законопроекту – залучення позабюджетних коштів для ефективного розвитку спортивних клубів комунальної форми власності, покращення здоров'я українських дітей, а також може призвести до подвійного фінансування, необґрунтовано завищених в умовах обмеженого бюджетного фінансування обсягів видатків на функціонування клубів і неможливості їх використання протягом відповідного періоду.

З огляду на зазначене, в абзаці шістнадцятому пункту 2 розділу I законопроекту слід уточнити форму власності спортивних клубів, яким надається можливість встановлення плати за надані ними послуги у сфері фізичної культури і спорту, а із пункту 2 розділу I законопроекту варто виключити абзац сімнадцятий.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо удосконалення діяльності спортивних клубів» потребує доопрацювання.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ